

Звіт
представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
в Кіровоградській області
Бакаленко Любові Яківни
за 2010 рік

1. Вступ

Упродовж року пріоритетними завданнями представника Національної ради в області були: контроль за виконанням ліцензіатами чинного законодавства та умов ліцензій, зокрема, дотриманням ТРО умов програмної концепції мовлення, частки національного аудіовізуального продукту, вживанням мов в інформаційній діяльності ТРО, дотриманням законодавства про рекламу і спонсорування, захист суспільної моралі, виконанням вимог щодо трансляції програм і передач у дні жалоби, нагляд за дотриманням ліцензіатами визначеного законодавством порядку мовлення під час виборчих кампаній. Значна увага приділялася також методичній роботі, а саме – проведення семінарів, робочих зустрічей, інструктивних нарад, на яких представник роз'яснювала практику застосування законодавчих норм у роботі телерадіоорганізацій, надавала рекомендації щодо підготовки документів до ліцензування та переоформлення ліцензій. У центрі уваги представника завжди було виконання доручень Національної ради, спрямованих на якісний розвиток телерадіопростору регіону.

Якісні зміни, що сталися у телерадіопросторі області

В 2010 році телерадіопростір Кіровоградщини поповнився двома провайдером програмної послуги – ТОВ ТРК «Інтелкон», м. Олександрія та ТОВ «Шторм-ТВ», м.Кіровоград, які отримали ліцензії Національної ради відповідно в 2009 та 2010 рр. Перша з них розпочала свою діяльність, друга – розбудовує мережу кабельного телебачення.

За звітний період Національною радою:

переоформлено ліцензій – 4, з них:

- організацій ефірного телерадіомовлення – 2;
- провайдерів програмної послуги – 2;

видано нових ліцензій – 2, з них:

- провайдерам програмної послуги – 2 .

Таким чином, в області на підставі ліцензій Національної ради діє 41 місцева телерадіоорганізація.

За видами мовлення (з урахуванням, що деякі компанії мають по кілька ліцензій Національної ради) кількісні показники місцевих компаній виглядають так:

- ефірних мовників – 11, з них: телемовлення – 3; радіомовлення – 8;
- редакцій проводового радіомовлення – 17;

- провайдерів програмної послуги – 20, три з них: ТОВ ТРК «КТМ», м. Олександрія, ТОВ ТРК «Контакт, м. Олександрія, ВАТ ТРК «Веселка», м. Світловодськ, здійснюють власне мовлення в кабельних мережах. «Телерадіокомпанія Liss TV», що зареєстрована у м. Євпаторії АР Крим, розбудувала кабельні мережі у трьох населених пунктах Кіровоградської області (м. Олександрія, м. Знам'янка, м. Новоукраїнка) і має ліцензії провайдера програмної послуги на кожну територію.

Мешканці Кіровограда та міст обласного підпорядкування (Олександрія, Світловодськ, Знам'янка) мають змогу з ефіру приймати 12 загальнонаціональних телепрограм. В обласному центрі здійснюють мовлення 10 мережевих радіостанцій. Серед нових – ТОВ ТРК «Лідер» («Шансон»), яка розпочала мовлення у м. Кіровограді на хвилі 106,7 МГц у вересні 2010 р.

Залишається проблемою те, що в кількох західних районах області – Голованівському, Гайворонському та Ульяновському – населення через ефір приймає лише 2-3 програми вітчизняного телебачення.

В області триває процес скорочення аудиторії, яка слухає програми НРКУ, ОДТРК та місцевих студій радіомовлення через проводову мережу. Кількість активних радіоточок за районами області наведена у таблиці (за інформацією Кіровоградської філії ВАТ «Укртелеком»).

№	Район	Всього	Село
1	Олександрія	3980	184
2	Світловодськ	8597	1077
3	Знам'янка	3307	1444
4	Мала Виска	320	202
5	Долинська	-	-
6	Бобринець	589	50
7	Гайворон	75	53
8	Новоукраїнка	-	-
9	Голованівськ	78	38
10	Новоархангельськ	666	282
11	Новомиргород	135	43
12	Олександрівка	963	234
13	Добровеличківка	1877	934
14	Ульянівка	378	108
15	Онуфріївка	341	51
16	Петрово	117	29
17	Устинівка	164	39
18	Вільшанка	274	30
19	Новгородка	379	81
20	Компаніївка	370	64
21	Кіровоград	23134	931
	Разом:	45744	5874

Порівняно з минулим роком кількість радіоточок зменшилася на 6 000 одиниць і складає 45 744. Якщо НРКУ здійснить свої наміри щодо припинення мовлення мережею УКХ-передавачів у діапазоні 65,9 – 74,0 МГц, вона ризикує втратити ще більш як 17 000 слухачів області. Адже сигнал НРКУ буде поширюватися підприємствами «Укртелекому» через телефонний канал зв'язку, що знизить якість звуку втрічі.

Зважаючи на ці незворотні процеси, у 2010 році припинили мовлення три районні редакції радіомовлення. Позитивним зрушенням є те, що дві редакції радіомовлення (Новоукраїнка, Гайворон) відповідно до ліцензій розпочали мовлення в ФМ-діапазоні за спільною сіткою з Національною радіокомпанією України: УР-1 – ОДТРК – редакція районного радіомовлення.

Позиції лідера в телерадіоінформаційному просторі зберігає за собою Кіровоградська обласна державна телерадіокомпанія. Телевізійні програми КОДТРК розповсюджують 14 телевізійних передавачів, територія покриття – 79 % області. Для поширення радіопрограм через ефір використовують 7 радіопередавачів у містах Кіровограді, Олександрії, Гайвороні, Долинській, Новоукраїнці, Ульяновці та смт. Смолиному. 5 із цих частот, на які Національною радою було видано ліцензії в 2009 році, освоєно у першій декаді 2010 року. Це дало можливість дещо зняти соціальну напругу, викликану руйнацією проводової радіомережі УР-1.

Якщо на шести частотах програми обласного радіо виходять за сіткою мовлення з Національною радіокомпанією України, то в Кіровограді, на хвилі 106,7 МГц, обласні програми виходять разом із ТРК «Лідер» («Шансон»). Такий форматний дисонанс стався внаслідок нескоординованих дій ОДТРК та НРКУ під час конкурсного відбору. Щоби виправити ситуацію, Національна рада замовила в УДЦР розроблення висновків щодо електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів мовлення у місті Кіровограді.

Обласна влада зацікавлена у стовідсотковому покритті території області програмами Кіровоградської ОДТРК. Це відображено у програмі економічного і соціального розвитку області «Центральний регіон – 2015». У цьому році розроблено нову програму розбудови телерадіомережі Кіровоградської ОДТРК та передбачено кошти на технічну складову проекту.

До проекту обласної програми розвитку ефірної радіомережі Кіровоградської ОДТРК представник Національної ради запропонував провести консультації з керівництвом НРКУ, оскільки ОДТРК виготовляє лише 2 години 11 хвилин власних програм на добу та має відповідне

фінансування з державного бюджету, а відтак, не в змозі освоїти частоти у певних населених пунктах (за умов наявності частотних присвоєнь та ліцензії Національної ради). Тобто, виходячи з реальних можливостей ОДТРК, такі проекти можуть бути реалізовані нею лише спільно з НРКУ.

Враховуючи ці рекомендації, голова Кіровоградської обласної державної адміністрації та голова обласної ради звернулися до голови Держтелерадіо з проханням внести до плану розвитку ефірного радіомовлення Національної радіокомпанії 5 населених пунктів у Кіровоградській області: Світловодськ, Устинівка, Новоархангельськ, Добровеличківка, Петрове.

За безпосереднього сприяння голови обласної державної адміністрації С.М.Ларіна також здійснюються заходи щодо модернізації матеріально-технічної бази та творчих можливостей ОДТРК. Триває ребрендинг компанії – з'явилося нове, сучасне оформлення ефіру, нові програми та ведучі.

Змінилися власники 2-х помітних в інформаційному просторі телерадіокомпаній – ТОВ ТРК «ТТV» та ТОВ ТРК «ТВ Стимул».

Тоді як «ТТV» прагне до зростання, підвищуючи якість інформаційного наповнення, з ефіру ТОВ ТРК «ТВ Стимул» практично зник власний контент. На фоні високої динаміки медіа ринку, місцевим компаніям виживати дуже важко, особливо тим, власники яких не розглядають свої нові проекти, як бізнес.

2. Оцінка стану дотримання телерадіоорганізаціями умов ліцензій та норм чинного законодавства

За звітний період проведено одну позапланову перевірку – ТОВ «Телерадіокомпанія ТТV», м. Кіровоград (встановлення факту виправлення порушень, які стали підставою для застосування санкції – «оголошення попередження») та три планові – ТОВ ТРК «Маяк», м. Олександрія (за 210 днів), ТОВ «АБ-радіо», м.Кіровоград, (рік діяльності), ТОВ «Телерадіокомпанія «Інтелкон», м.Олександрія (рік діяльності).

Три планові перевірки, які слід було провести у березні 2010р., через відсутність коштів на відрядження перенесено на невизначений термін.

За результатами двох перевірок (ТОВ «АБ-радіо», м.Кіровоград та ТОВ ТРК «ТТV», м.Кіровоград) ознак порушень не виявлено. Планова перевірка ТОВ ТРК «Маяк», м.Олександрія, що проводилася за 210 днів до закінчення терміну дії ліцензії, виявила ознаки порушення ч.4 ст. 35 (не переоформлено ліцензію у зв'язку зі зміною власників та директора) та ч.7 статті 27 (порушення умов ліцензії) Закону України «Про телебачення і

радіомовлення». В результаті перевірки ТОВ «Телерадіокомпанія «Інтелкон», м.Олександрія порушень не виявлено.

Моніторинг телерадіопрограм

Моніторинг телерадіопрограм є одним з основних завдань представника та його секретаріату. Якісний та професійно проаналізований моніторинг – дієвий інструмент нагляду за дотриманням ліцензіатами вимог законодавства.

Всього протягом 2010 року спеціалістом секретаріату представника здійснено 70 моніторингів ліцензіатів, з них: 25 моніторингів 7 радіомовників, 28 моніторингів 9 телемовників; 7 моніторингів провайдерів програмної послуги. Здійснено 3 моніторинги мережевих мовників та 3 моніторинги одеських ТРО. В т. ч. 4 моніторинги здійснено за межами постійної дислокації працівника.

За результатами 22 моніторингів мовлення виявлено ознаки порушень законодавства та/або ліцензійних вимог і умов ліцензії.

Представник проаналізувала ефективність проведення такої кількості моніторингів та з 1 листопада 2010р., після введення Національною радою в дію нової редакції штатного розпису, переформатувала організацію роботи працівника секретаріату та запровадила збалансований моніторинг. Планом роботи на наступний рік передбачено проведення моніторингів, виходячи з необхідності нагляду за телерадіопростором. До нього включено і ТРО, які знаходяться за межами обласного центру.

Задля ширшого охоплення моніторингами ТРО області, представник звернулася до керівників ТРО м. Олександрії з проханням направити записи мовлення з тим, щоби проаналізувати їх стосовно стану дотримання законодавства та умов ліцензії. Керівники компаній з розумінням поставилися до такого прохання, оскільки самі зацікавлені не припускати порушень у своїй роботі. В результаті проведення таких дистанційних моніторингів представником було направлено повідомлення про виявлені ознаки порушень чотирьом ТРО м. Олександрії стосовно невідповідності програмної концепції ліцензійним умовам. За інформацією, наданою ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», ТОВ «Телерадіокомпанія «Радіо великих доріг» та ТОВ «Кабельні телевізійні мережі» (телебачення), мовники виявлені порушення виправили.

Із 34 повідомлень про виявлені ознаки порушень чинного законодавства та умов ліцензій, направлених представником до ТРО, 22 повідомлення – за результатами моніторингів.

Результати цільових моніторингів

Цільовий моніторинг	Кількість ТРО, охоплених цільовим моніторингом	Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення	Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингу
Дотримання ТРО частини 1 статті 9 Закону України „Про телебачення і радіомовлення”	13	2	2
Дотримання ТРО умов ліцензії щодо мови	13	1	1
Дотримання ТРО умов ліцензії щодо частки дитячих передач	11	2	2
Дотримання ТРО законодавства про захист суспільної моралі	13	-	-
Дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу	13	4	4
Дотримання ТРО рішень НР щодо використання позначок класифікації відеопродукції	6	1	1
Дотримання провайдерами програмної послуги вимог законодавства та рішень НР щодо адаптації іноземних програм	11	5	5

Аналіз результатів наведених у таблиці цільових моніторингів свідчить, що найчастіше ліцензіати порушували такі норми Закону України „Про телебачення і радіомовлення”: частину сьому статті 27 (ліцензіат зобов'язаний виконувати умови ліцензії); частину восьму статті 28 (ліцензіат зобов'язаний дотримуватися визначеної програмної концепції мовлення); вимоги законодавства щодо розміщення реклами та участі спонсорів у створенні телерадіопередач.

Для провайдерів програмної послуги найбільш характерними порушеннями, як і минулого року, було включення до програмної послуги іноземних програм, не адаптованих до вимог чинного законодавства України (п. 2 ст. 42 Закону України „Про телебачення і радіомовлення”).

Найтиповішими ознаками порушень в діяльності телерадіоорганізацій, зафіксованими під час здійснення моніторингів, були:

- недотримання умов ліцензії щодо виконання окремих пунктів програмної концепції (8 телерадіоорганізацій);
- недотримання норм рекламного законодавства (4 телерадіоорганізацій);
- недостатні обсяги програм власного або вітчизняного виробництва (2 телерадіоорганізацій);

- недотримання умов ліцензії у частині мови ведення передач (1 телерадіоорганізація).

Оскільки на 2010 рік припало дві виборчі кампанії (вибори Президента України та місцеві вибори), представник здійснювала нагляд за дотриманням визначеного законодавством порядку мовлення під час проведення виборчих кампаній. У цей період вибіркові моніторинги проводилися щоденно.

Частка вітчизняного продукту в програмах (передачах)

Дотримання законодавчої норми щодо обсягу програм вітчизняного виробництва в загальному обсязі мовлення останні 5 років для місцевих ТРО не було проблемою. Порівняльний аналіз результатів моніторингів, проведених в 2010 р. дозволяє зробити висновок про збільшення частки програм вітчизняного виробництва з 96% до 98%., частки творів українських авторів і виконавців від 60% до 63 %.

Частка програм вітчизняного виробництва у програмах місцевих ТРО

Рік	Частка вітчизняного продукту (%)
2008	80
2009	96
2010	98

Використання української мови

Щодо мови ведення **програм власного виробництва**, то до місцевих ТРО з цього питання претензій немає вже кілька років поспіль – мова ведення програм власного виробництва 100 % українська.

Дані результатів системних моніторингів свідчать, що порівняно з попереднім періодом, у 2010 році значно зменшилася кількість радіокомпаній, в ефірі яких було зафіксовано недостатній обсяг музичних творів українських авторів чи виконавців.

Частка творів вітчизняних авторів і виконавців в ефірі місцевих радіокомпаній у 2008 - 2010 роках

Рік	Частка творів вітчизняних авторів і виконавців (%)
2008	55
2009	60
2010	63

Частка україномовних пісень в ефірі місцевих радіокомпаній у 2008 - 2010 роках

Рік	Частка україномовних пісень (%)
2008	20
2009	35
2010	33

Рекламна діяльність і спонсорство

За 2010 рік вибірковими моніторингами програмного наповнення ТРО ознаки порушень рекламного законодавства були зафіксовані в чотирьох ліцензіатів: Кіровоградської ОДТРК, ТОВ ТРК «TV Стимул», м. Кіровоград, ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», м. Олександрія, ТОВ ТРК «Радіо великих доріг», м.Олександрія.

Порушення стосувалися сюжетів, які мали ознаки прихованої реклами, перевищення законодавчо визначеної квоти на рекламу та правил оформлення передач, створених за участі спонсорів.

Керівникам ТРО було надіслано повідомлення з вимогами негайного усунення зафіксованих ознак порушень Закону України «Про рекламу». Недоліки було оперативно виправлено.

Кризові тенденції в економічній сфері призвели до значного скорочення ринку реклами. Більшість компаній при формуванні програмних концепцій мовлення передбачили максимально можливий обсяг реклами.

Проте нікому з них не вдається вийти на передбачені в ліцензіях показники. Для прикладу – результати планової перевірки ТОВ «АБ-радіо», 104,2МГц у м. Кіровограді (ліцензія НР №0941-м від 10.07.09 р.), де замість передбаченого програмною концепцією обсягу реклами – 3 год. 30 хв., фактично – 10 хв. 23 сек. на добу.

У 2010 р. санкцій до ТРО Кіровоградської області за невиконання вимог законодавства про рекламу і спонсорство Національна рада України не застосовувала.

Контроль за дотриманням телерадіоорганізаціями ліцензійних умов

Представником здійснювався нагляд за дотриманням норм чинного законодавства та умов ліцензій ТРО області. Зокрема, було уточнено реквізити кожного ліцензіата. Тим, у кого були підстави для внесення змін до ліцензії (організаційні зміни статусу, зміна адреси, керівника тощо), направлено повідомлення про виявлені ознаки порушення умов ліцензії та запропоновано внести зміни до ліцензій.

За звітний період зафіксовано ознаки невиконання ліцензійних умов у роботі 15 ТРО області. Здебільшого це стосувалося недотримання ТРО визначеної ліцензією програмної концепції мовлення. При виявленні таких ознак порушень, компаніям було скеровано повідомлення щодо необхідності приведення діяльності у відповідність до умов ліцензії. Більшість ТРО оперативно реагували на зауваження та виправляли порушення, що стосуються програмної концепції мовлення і рекламного законодавства.

Недостатньо оперативно керівники ТРО відгукуються на повідомлення представника щодо організаційних змін, які є підставою для переоформлення

ліцензії. Здебільшого це трапляється через плинність кадрів – у компаніях часто змінюються власники, директори ТРО. Це стосується ТОВ ТРК «Контакт» , м.Олександрія; ТОВ «Телерадіокомпанії Маяк», м.Олександрія; ТОВ ТРК «Радіо великих доріг», м.Олександрія.

За результатами добових моніторингів ТОВ Телерадіокомпанія «TV Стимул», (31 ТВК у м. Кіровограді), було виявлено ознаки порушень умов ліцензії в частині «програмна концепція мовлення» – несанкціоноване зменшення обсягу ретрансляції, передбачених ліцензією програм «2+2»; відсутність програм власного виробництва та наявність реклами, яка не передбачена ліцензією. За результатами повторного моніторингу, який зафіксував практично ті ж ознаки порушень, у грудні представник направила до Національної ради відповідні матеріали для призначення позапланової перевірки цієї ТРО.

У результаті здійснення поточних моніторингів другий рік поспіль фіксується несанкціоноване скорочення обсягу мовлення Кіровоградською ОДТРК. За ліцензією добовий обсяг мовлення складає 24 години в усій мережі з 14 передавачів. Фактично ж у Кіровограді, на 37 ТВК, обсяг мовлення складає 22 години 30 хвилин, в інших населених пунктах – 5 годин на добу. Керівництву ОДТРК було надіслано з цього приводу повідомлення з вимогою виправити порушення. Після чого обсяг мовлення у всій мережі було збільшено до 22 годин. Проте вже за місяць мовлення було знову скорочено. Генеральний директор Кіровоградської ОДТРК В.Муровананий пояснює цю ситуацію як тимчасову, що пов'язана з обмеженням фінансування з державного бюджету.

Дотримання ліцензіатами визначеного законодавством порядку мовлення під час проведення виборчих кампаній та референдумів

Під час виборчих кампаній з виборів Президента України та виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, які проводились у 2010 році, представник здійснювала нагляд за дотриманням ліцензіатами визначеного законодавством порядку мовлення, як це передбачено п.7 статті 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення з питань телебачення і радіомовлення».

Представником Національної ради в Кіровоградській області та спеціалістом секретаріату представника у період передвиборних кампаній відповідно до розроблених графіків проводився моніторинг програм та передач усіх ТРО, що здійснюють мовлення у м. Кіровограді. Інформація про

результати нагляду за перебігом передвиборної агітації в ефірі місцевих ТРО у період виборчих кампаній щотижня направлялася до Національної ради.

З огляду на те, що вітчизняне виборче законодавство змінюється практично перед кожною виборчою кампанією, перед початком та в середині виборчого процесу представник традиційно проводила наради-семінари для керівників ТРО області на тему: «Особливості діяльності телерадіо-організацій під час виборчого процесу та повноваження Національної ради України, її представника на період проведення виборчої кампанії». В ході семінарів детально аналізувалися норми закону, які визначають загальний порядок використання ЗМІ, порядок використання електронних ЗМІ та обмеження щодо ведення передвиборної агітації.

У цих нарадах брали участь керівники місцевих ТРО, громадських організацій, журналісти обласних ЗМІ.

Передвиборна агітація в ефірі місцевих електронних ЗМІ проходила у формі прямих ефірів, інтерв'ю, виступів, політичної реклами, відеофільмів. Попри те, що представник проводила нараду-семінар для керівників ТРО стосовно дотримання законодавства під час проведення місцевих виборів та надсилала всім відповідні матеріали, від керівників ТРО протягом виборчого процесу надходило багато звернень стосовно застосування тих чи інших норм Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Під час виборчої кампанії з виборів Президента України представником було зафіксовано ознаки порушень ч. 10 ст. 64 Закону України „Про вибори Президента України” (включення агітаційних матеріалів до інформаційних програм заборонено) в програмі Кіровоградської ОДТРК «За Кіровоградським часом». За результатами моніторингів генеральному директору ОДТРК було направлено повідомлення про виявлені ознаки порушення. Про це поінформовано Національну раду, що знайшло відображення у звіті Національної ради про виконання наглядових повноважень під час виборчої кампанії з чергових виборів Президента України у 2009-2010 роках.

Через відсутність коштів на відрядження неможливо було охопити моніторингом всі ТРО області. Компанії м. Світловодська та м. Олександрії (ТОВ ТРК «Маяк», м. Олександрія, ТОВ ТРК «Радіо великих доріг», м. Олександрія, ТОВ ТРК «КТМ», м. Олександрія, ВАТ ТРК «Веселка», м. Світловодськ) за зверненнями представника Національної ради, періодично робили записи добового ефіру та передавали їх до представництва для прослуховування та аналізу.

За результатами нагляду за перебігом передвиборної агітації в ефірі місцевих ТРО у період виборчої кампанії з проведення **місцевих** виборів ознак порушень чинного законодавства не виявлено.

Під час виборчих кампаній 2010 року та після їх завершення скарг на діяльність ТРО області від суб'єктів виборчого процесу до представника Національної ради не надходило.

3. Статистика надісланих до Національної ради подань про факти порушень законодавства у галузі телерадіомовлення та повідомлень ліцензіатам щодо ознак порушення ними законодавства, ліцензійних умов та умов ліцензій, заходи реагування

Виконання рішень Національної ради, розпоряджень, наказів голови Національної ради, його заступників та керівника апарату

Всі рішення Національної ради, розпорядчі документи та доручення керівництва, які надходили до представника Національної ради в Кіровоградській області, завжди виконуються вчасно, з дотриманням встановлених у цих документах термінів виконання.

На виконання Наказів голови Національної ради представником було проведено одну позапланову перевірку ТОВ ТРК «ТТV», (102,6 МГц, м. Кіровоград) та три планові перевірки ТОВ «АБ-радіо», (104,2 МГц, м. Кіровоград), ТОВ «Телерадіокомпанія «Інтелкон», (провайдер програмної послуги м. Олександрія), ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», (107,6МГц, м. Олександрія). Три планові перевірки (Редакційно-видавничий центр „Гайворонщина”, 106,0 МГц, м. Гайворон; КП „Редакція Новоукраїнського районного радіомовлення”, 104,8 МГц, м. Новоукраїнка; Кіровоградська ОДТРК, 101,2 МГц, м.Олександрія), які передбачалося провести у першому півріччі 2010 року, перенесено на невизначений термін (через відсутність коштів на відрядження).

За звітний період представником направлено до Національної ради 55 службових записок, які стосувалися різних аспектів діяльності: щотижневі інформації про стан дотримання порядку мовлення під час виборчого процесу, надання інформації про стан мовлення ТРО, питання яких розглядалися на засіданнях Національної ради, інформація щодо направлених повідомлень керівникам ТРО про виявлені ознаки порушень чинного законодавства та умов ліцензій, інформація про багатоканальні телемережі, розташовані в обласному центрі, дані про використання місцевими ТРО 2-х і більше логотипів, звіт про роботу представника в першому півріччі 2010 року, щодо оновлення контактних даних ТРО,

інформація за результатами моніторингів у дні жалоби та скорботи, інформація про розвиток мережі Кіровоградської ОДТРК, пропозиції щодо посадових інструкцій працівників секретаріатів представників, пропозиції до розгляду на нараді у Дніпропетровську, виконання протокольного доручення щодо проведення синхронного моніторингу, результатів планових та позапланових перевірок.

Робота з провайдерами програмної послуги значною мірою була спрямована на забезпечення виконання рішень Національної ради щодо дотримання ними статей 40, 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». З цією метою здійснено ряд заходів організаційного характеру – направлено повідомлення провайдерам, проведено індивідуальні консультації та спільні наради, здійснено додатковий контроль за ходом виконання рішень Національної ради.

Важливе місце в роботі представника відводиться організації та проведенню нарад, семінарів, робочих зустрічей з керівниками ТРО, випусковими редакторами та керівниками рекламних відділів. Це дає можливість підвищити їх правову обізнаність, звернути увагу на ознаки порушень норм чинного законодавства та умов ліцензій, ознайомити з рішеннями Національної ради, попередити порушення.

Організація зустрічей з керівниками ТРО, проведення нарад:

- 13.01.10 р. – нарада щодо дотримання порядку мовлення під час виборчої кампанії;
- 12.04.10 р. – нарада щодо перспектив проводового радіомовлення та стану дотримання законодавства редакціями міськрайонного радіомовлення;
- 03.06.10 р. – нарада з питань здійснення контролю за діяльністю ТРО та результатів моніторингів, проведених у січні-травні 2010 р.;
- 03.09.10 р. – нарада на тему: «Місцеві вибори: правове регулювання передвиборної агітації в електронних ЗМІ»;
- 14.12.10 р. – нарада-семінар для керівників ТРО області «Оцінка стану телерадіоінформаційного простору Кіровоградської області. Законодавчі вимоги до ліцензування, переоформлення та перереєстрації ліцензій».

Зустрічі з керівниками ТРО проводяться у тісній співпраці з управлінням преси та інформації Кіровоградської обласної державної адміністрації.

Повідомлення представника про виявлені ознаки порушень за 2010 рік

№ з/п	Назва телерадіоорганізації	№, дата припису	Виявлені порушення	Реагування компаній, стан усунення виявлених недоліків

1	Кіровоградська ОДТРК (ТБ), м.Кіровоград	11.01.2010р.	ознака порушення ч.8 ст.28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (невідповідність фактичних та ліцензійних показників програмної концепції мовлення)	Виправлено. 19.02. знято з ефіру ранкову програму «За Кіровоградським часом»
2	Кіровоградська ОДТРК (ТБ), м. Кіровоград	13.01.2010р.	ознака порушення ч. 10 ст. 64 Закону України „Про вибори Президента України” (включення агітаційних матеріалів до інформаційних програм)	Враховано
3	ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», м.Олександрія	12.01.2010р.	ознака порушення ч. 1 ст. 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». (часка творів вітчизняних авторів і виконавців в ефірі 42,5 % до 52 %), ознака порушення ч. 8 ст. 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»	Виправлено. Інформація від керівника ТРО про усунення порушення від 28.01.10р.
4	ТОВ ТРК «Телерадіокомпанія ТВ Стимул», м. Кіровоград	02.02.2010р.	ознака порушення ч.8 ст.28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (невідповідність фактичних та ліцензійних показників програмної концепції мовлення)	Не виправлено
5	Криворізький ГЗК. Студія кабельного телебачення, м. Долинська	09.02.2010р.	ознака порушення ч.2 ст.42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (неадаптовані програми)	Виправлено. Інформація від керівника ТРО про усунення порушення від 11.02.10р.
6	ТОВ ТРК «Телерадіокомпанія ТВ Стимул», м.Кіровоград	09.02.2010р.	ознака порушення ч.7 ст.27 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»	Виправлено
7	ТОВ «Телерадіокомпанія	22.02.2010р.	ознака порушення ч. 8 ст. 28 Закону	Виправлено

	«Радіо великих доріг», м.Олександрія		України «Про телебачення і радіомовлення» , ознака порушення ч.6 ст.5 та ч.1, 2 ст.9 Закону України «Про рекламу»	
8	ТОВ ТРК «ТТV» (ТБ),м.Кіровоград	26.02.2010р.	ознака порушення ч. 7 ст. 27 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення» (зменшення частки програм власного виробництва), ч.8.ст.28 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення»	Виправлено
9	Кіровоградська ОДТРК (ТБ), м. Кіровоград	15.03.2010р.	ознака порушення ч. 7 ст. 27 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення» (збільшення обсягу програм власного виробництва)	Отримано пояснення.
10	ТОВ «Телекомпанія Віакор», м.Кіровоград	24.03.2010р.	ознака порушення ч.2 ст.42; ч.7 ст.27 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення» (неадаптовані програми)	Частково виправлено
11	ТОВ «ТРИК КАБС», м.Кіровоград	7.04.2010 р.	ознаки порушення ч. 7 ст. 27, ч.1,2 ст. 42 Закону України «Про телебачення і радіо- мовлення» (неадапто- вана програма)	Частково виправлено
12	ТОВ ТРК «ТТV»(РМ), м.Кіровоград	24.03.2010р.	ознака порушення ч. 1 ст. 9 Закону Украї- ни «Про телебачення і радіомовлення». ознака порушення ч.8 ст.28 ЗУ «Про телебачення і радіо- мовлення» (незначна невідповідність програмної концепції)	Виправлено
13	ТОВ «Контакт-ЛТД», м.Олександрія	06.04.2010р.	ч.3,4 ст. 35 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення» (зміна керівника).	Виправлено
14	ПП «Телерадіокомпанія	19.04.2010р.	ознаки порушення ч. 7 ст. 27, ч. 8 ст. 28, ч.	Виправлено

	«САБУС», м.Кіровоград		4 ст. 39, ч. 5 ст. 42, ч. а) п. 1 ст. 59 ЗУ „Про телебачення і радіомовлення»	
15	ТОВ «Кабельні телевізійні мережі» (ТБ), м.Олександрія	19.05.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»	Виправлено
16	ТОВ «Кабельні телевізійні мережі» (РМ), м.Олександрія	20.05.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення»	Виправлено
17	ТОВ «Контакт-ЛТД», м.Олександрія	07.06.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення»	Виправлено
18	ТОВ «ТРК «Радіо великих доріг», м.Олександрія	24.06.2010р.	ч.4 ст.35 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (зміні керівника)	В роботі
19	ТОВ «ТРК Маяк», м.Олександрія	24.06.2010р.	ч.4 ст.35 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (зміна керівника)	В роботі
20	Студія Новомиргород- ського районного телебачення, м.Новомиргород	24.06.2010р.	ч.4 ст.35 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (зміна керівника)	В стадії ліквідації підприємства
21	ТОВ ТРК «ТТV», телебачення, м.Кіровоград	25.06.2010р.	ознаки порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (незначне відхилення показників програмної концепції), ч.1 ст.59 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (відсутні візуальні поз- начки на каналі НТН)	Виправлено
22	Кіровоградська ОДТРК(РМ), м.Кіровоград	05.08.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону Украї- ни «Про телебачення і радіомовлення» (незначне відхилення показників програмної концепції)	Виправлено
23	«Телерадіокомпанія TV Стимул», м.Кіровоград	18.08.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення»	Частково

24	ТОВ «ТРІК КАБС», м.Кіровоград	12.10.2010р.	ознаки порушення ч.1,2 ст. 42 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (неадаптована програма), ч.5 ст.42 (непередбачені ліцензії програми)	Не виправлено
25	Кіровоградська ОДТРК (ТБ), м.Кіровоград	12.10.2010р.	ознака порушення ч.6 ст.5 Закону України «Про рекла- му» (спонсорство)	Виправлено
26	«Телерадіокомпанія TV Стимул», м.Кіровоград	04.11.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення»	Не виправлено
27	ТОВ «ТРК «Радіо великих доріг», м.Олександрія	04.11.2010р.	ч.4 ст.35 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (зміна керівника і складу редакційної ради)	Не виправлено, документи щодо переоформлення ліцензії на мовлення в стадії підготовки
28	Кіровоградська ОДТРК, телебачення, м.Кіровоград	10.11.2010р.	ч.4 ст.35 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (зміна керівника)	Пакет документів для переоформлення ліцензії готується
29	Редакційно-видавниче об'єднання «Олександрівщина», сmt. Олександрівка	22.11.2010р.	ч.7 ст. 27 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (відсутність мовлення)	Мовлення не розпочато
30	ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», м.Олександрія	29.11.10 р.	ознака порушення ч.6 ст.5 та ч.1, 2 ст.9 Закону України «Про рекламу»	Виправлено
31	«Телерадіокомпанія TV Стимул», м.Кіровоград	25.11.2010р.	ознаки порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»; ч.2 ст.13 Закону України «Про рекламу»	23.11.10р. до Національної ради направлено службову записку щодо проведення позапланової перевірки
32	ПП «Регіональна ТРО «Кур»єр», м.Олександрія	29.11.2010р.	ознака порушення ч.8 ст. 28 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення»	Виправлено
33	Бобринецьке редакційно-видавниче об'єднання «Новий день», м.Бобринець	30.11.2010р.	ч.7 ст. 27 Закону України «Про телеба- чення і радіомовлення» (відсутність мовлення)	Мовлення не розпочато
34	Районне комунальне підприємство	30.11.2010р.	ч.7 ст. 27 Закону України «Про	Мовлення не розпочато

	«Редакційно-видавниче об'єднання «Вісник Голованівщини», смт. Голованівськ		телебачення і радіомовлення» (відсутність мовлення)	
--	--	--	---	--

Відповідно до п. 9 статті 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», телерадіоорганізаціям області було направлено **34 повідомлення** про виявлені ознаки порушень чинного законодавства:

- 17 повідомлень стосовно ознак порушень умов ліцензій в частині виконання програмної концепції мовлення були скеровані до 8 ТРО (КОДТРК, «Телерадіокомпанія TV Стимул», м. Кіровоград, ТОВ ТРК «ТТВ», м. Кіровоград, ТОВ «ТРК «Радіо великих доріг», м. Олександрія, ТОВ «ТРК Маяк», м. Олександрія, ТОВ «Контакт-ЛТД», м. Олександрія, ТОВ «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія, ПП «Регіональна ТРО «Кур'єр», м. Олександрія);

- 4 повідомлення стосовно ознак порушень норм рекламного законодавства направлено до 4 ТРО (ТОВ «Телерадіокомпанія TV Стимул», м. Кіровоград та КОДТРК, «Телерадіокомпанія «Радіо великих доріг», ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», м. Олександрія) ;

- 2 повідомлення стосовно ознак порушень норм чинного законодавства щодо обсягу музичних творів вітчизняних авторів і виконавців отримали 2 ТРО, а саме, ТОВ «Телерадіокомпанія Маяк», м. Олександрія, ТОВ ТРК «ТТВ», м. Кіровоград;

- 5 повідомлень щодо виявлених ознак порушень у діяльності провайдерів програмної послуги направлено до 4 організацій (ТОВ «ТРІК КАБС, м. Кіровоград, ПП «Телерадіокомпанія «САБУС», с. Гірниче, ТОВ «Телекомпанія Віакор», м. Кіровоград, Криворізький гірничозбагачувальний комбінат, Студія кабельного телебачення, м. Долинська).

60% повідомлень про виявлені порушення були підготовлені за результатами поточних моніторингів, які провів працівник секретаріату представника. Решта повідомлень про виявлені ознаки порушень ґрунтуються на інших джерелах інформації.

Кількість повідомлень до ТРО області щодо виявлених ознак порушень збільшилась удвічі порівняно з 2009 роком. Це пов'язано і загальною тенденцією ТРО до організаційних змін (зміна власників, директорів, складу редакційної ради тощо). Такі повідомлення склали 30%, решта стосувалися виявлених ознак порушень напрямів програмних концепцій ТРО, рекламного законодавства.

На всі повідомлення про виявлені ознаки порушень керівники ТРО оперативно реагували, приводили діяльність компаній у відповідність до норм чинного законодавства та умов ліцензій, тому у представника Національної ради не було підстав ініціювати позапланові перевірки. За винятком ТОВ ТРК «TV Стимул», яка отримала три попередження і не врахувала зауважень. Представником направлено до Національної ради відповідні матеріали для призначення позапланової перевірки цієї ТРО.

4. Висновки

Відповідно до статті 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», представник Національної ради упродовж 2010 року забезпечувала виконання повноважень конституційного органу в Кіровоградській області, всю свою роботу спрямовувала на якісний розвиток телерадіоінформаційного простору регіону.

Представник Національної ради долучається до всіх заходів щодо розбудови інформаційного простору регіону, які проводила обласна державна адміністрація. Протягом нинішнього року брала участь у робочих нарадах щодо розбудови радіомережі Кіровоградської обласної ТРК, вносила пропозиції до програми економічного та соціального розвитку регіону на 2011-2015 роки «Центральний регіон – 2015».

Представник Національної ради брала участь у підготовці та засіданні громадської гуманітарної ради при ОДА з обговорення проекту Концепції створення національного суспільного телебачення і радіомовлення. Представник є членом журі щорічного конкурсу «Журналіст року», яку заснувала Кіровоградська обласна рада та Національна Спілка журналістів.

Впливовим інструментом для ефективного виконання повноважень представника є публікації в друкованих ЗМІ та виступи на телебаченні і радіо, присвячені проблемам і тенденціям розвитку телерадіопростору регіону, питанням впровадження цифрового мовлення, проблемам суспільної моралі, підготовки журналістських кадрів тощо.

Завдяки тому, що з 1 листопада 2010 року Національна рада провела реорганізацію та підпорядкувала секретаріати представникам у регіонах, представник Національної ради тепер має можливість більше зосереджуватися на методичній, роз'яснювальній та організаційній роботі з ТРО щодо впорядкування мовлення, дотримання чинного законодавства та умов ліцензій, розвитку телерадіопростору регіону.

Системна робота і скоординовані дії представника Національної ради та працівника секретаріату дають можливість тримати в полі зору практично всі ТРО області. Однак для більш ефективного нагляду за дотриманням чинного

законодавства і збалансованого проведення моніторингів програмного наповнення телерадіомовників необхідно мати кошти на відрядження (оскільки 75% ТРО знаходяться поза межами обласного центру).

Упродовж звітнього періоду представник оперативно реагувала на звернення органів влади, правоохоронних органів, Антимонопольного комітету, податкової адміністрації. Конструктивною і плідною є співпраця представника Національної ради з управлінням у справах преси та інформації Кіровоградської ОДА, Кіровоградським ОРТПЦ, Кіровоградською філією Державної інспекції електрозв'язку та УДЦР.

Минулого року отримано та розглянуто 12 звернень громадян. Їх зміст стосувався роботи проводового радіомовлення, спростування змісту інформаційних програм ТОВ ТРК «ТТV», розміщення програм телестудії Світловодської міської ради, розподілу ФМ-частот, якості обслуговування абонентів кабельного телебачення, відсутності тих чи інших програм у складі програмної послуги провайдерів програмної послуги.

**Представник Національної ради
в Кіровоградській області**

Л. Бакаленко